

Enligt sändlista

Utökning av naturvårdsområdet Närsholmen samt av område
med vistelseförbud

BESLUT

()
./.
()
Länsstyrelsen beslutar med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) att utöka naturvårdsområdet Närsholmen till att omfatta hela det område som anges på bifogade karta, bilaga 1. Beslutet innebär att naturvårdsområdet utökas med till fastigheten Närsholmen 1:1, När socken, hörande vattenområde enligt Lag (1950:595) om gräns mot allmänt vattenområde. Vattenområdet har en areal av ca 257 hektar.

./.
Länsstyrelsen beslutar vidare med stöd av 10 § naturvårdslagen att det under tiden 15 mars-15 juli skall vara förbjudet för allmänheten att vistas inom på bifogad karta, bilaga 2, markerat vattenområde.

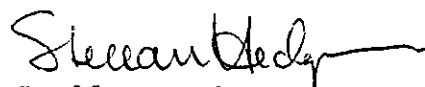
MOTIVERING

()
Förbudet att under tiden 15 mars-15 juli vistas inom vattenområdet i anslutning till Kroksriv införs för att förhindra att sportfiskare stör de fåglar som under våren och försommaren häckar och rastar på Kroksriv.

()
./.
()
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet (se bilaga 3, formulär A).

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket tillförordnade landshövdingen Jan Björklund beslutat och byrådirektören Stellan Hedgren varit föredragande, har även l:e länsassessorn Nils Strehlenert och avdelningsdirektören Per Hansson deltagit.

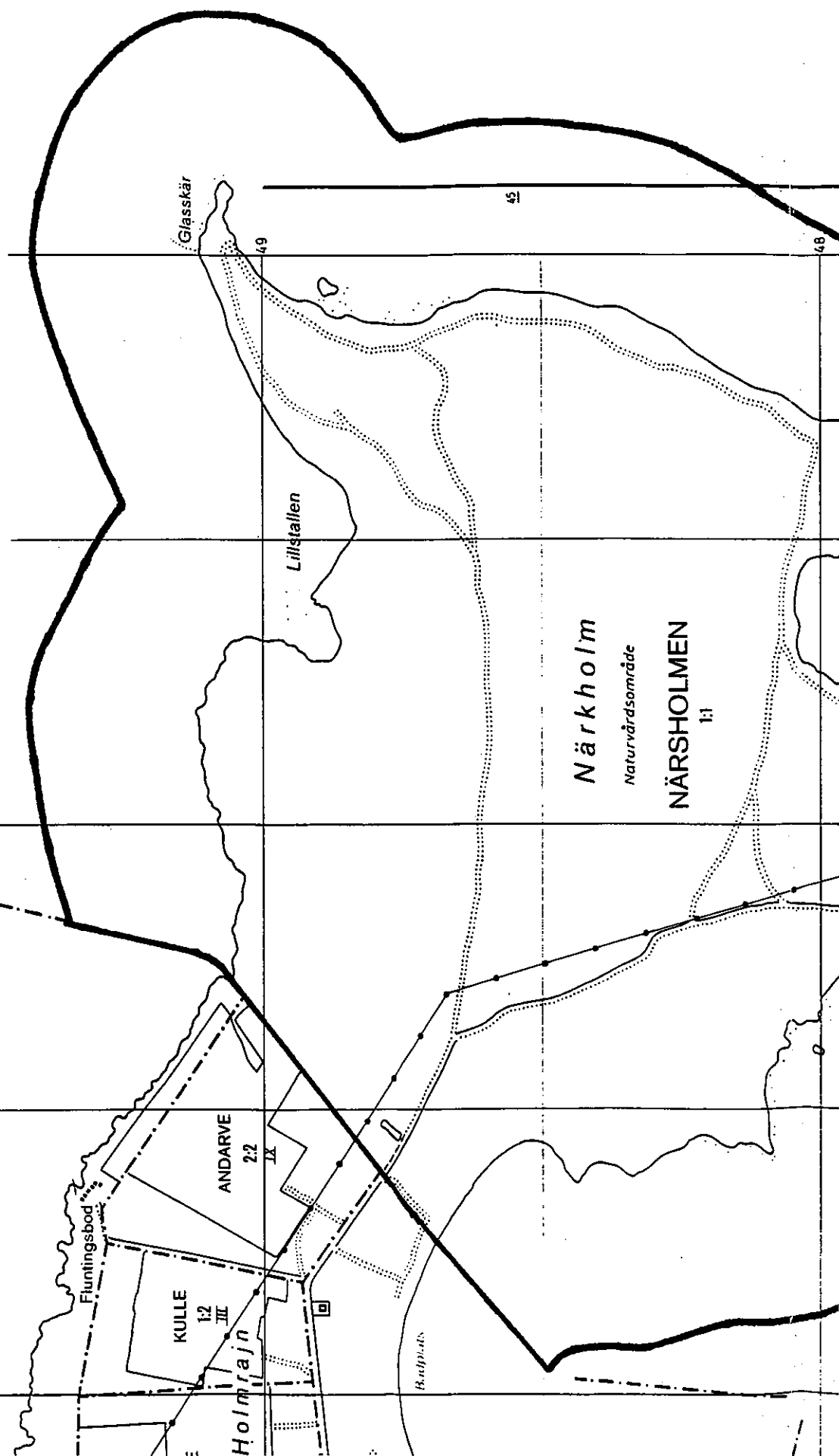

Jan Björklund

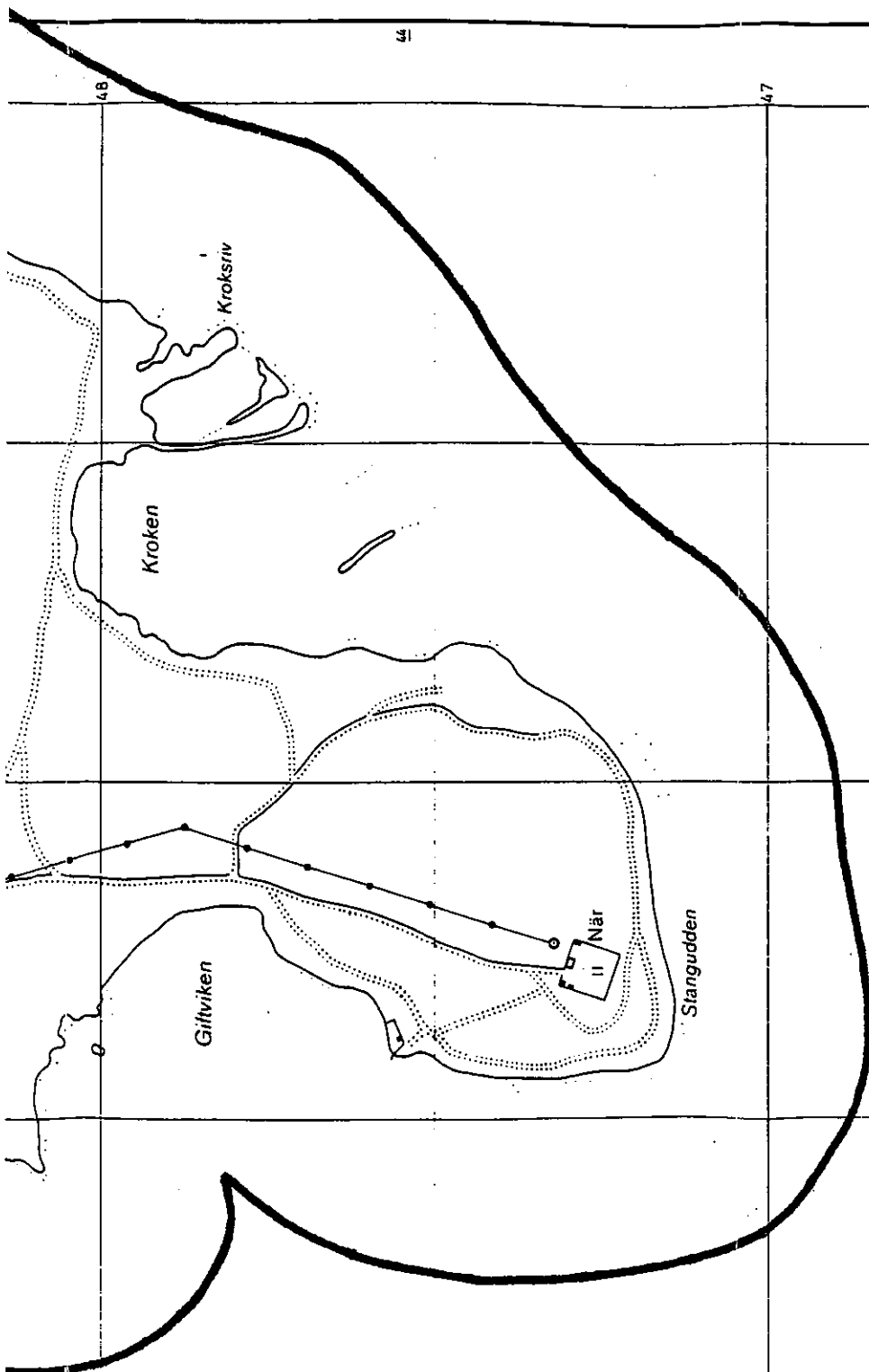

Stellan Hedgren

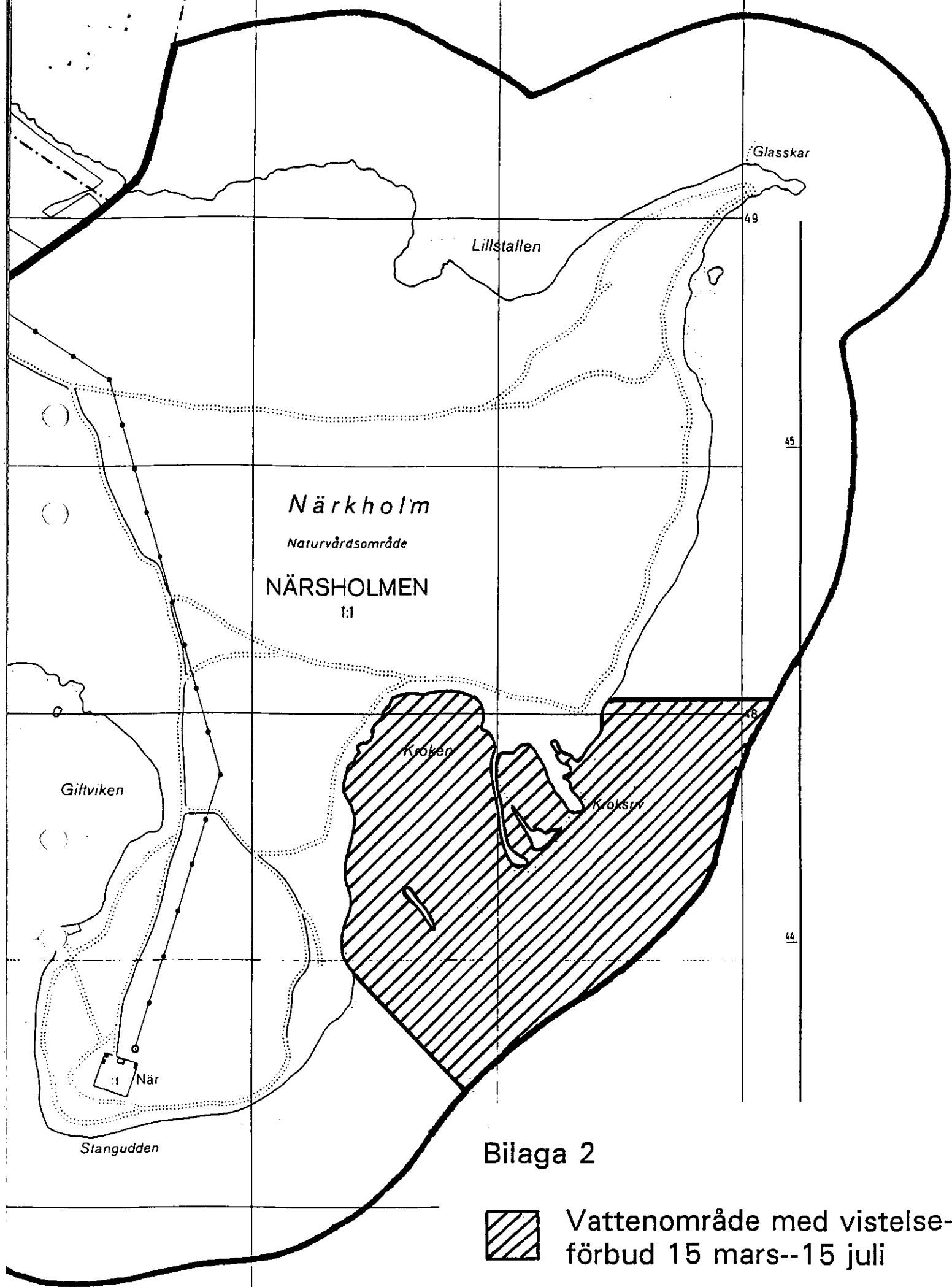
Bilaga 1

— Ny gräns för
naturvårdsområdet Närsholmen

Austerviken

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut, kan Ni överklaga detta hos regeringen, miljödepartementet.

Det gör Ni genom att i brev till regeringen

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och
- redogöra för dels varför Ni menar att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni undertecknar brevet, förtydligar namnteckningen och uppger postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Brevet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen och inte till regeringen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är:

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 VISBY

Tel 0498/921 00

Länsstyrelsen måste ha fått Ert brev inom tre veckor från den dag Ni fick beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp.

Om något är oklart, så ring eller skriv till länsstyrelsen.

1987-04-27

11.126-499-87

Enligt sändlista

Närsholmen naturvårdsområde, ändring av föreskrifter

Länsstyrelsens beslut den 26 maj 1986 att förordna Närsholmen som naturvårdsområde överklagades av statens naturvårdsverk till regeringen. Överklagandet gällde dels att golfspel inte förbjuddits för allmänheten dels att föreskrifterna för markägare och allmänhet gjorts dispensabla.

Regeringen har med anledning härav återförvisat ärendet i ovan nämnda delar till länsstyrelsen för förnyad prövning. Regeringen har uttalat att länsstyrelsen ånyo bör överväga vilken form bestämmelserna för naturvårdsområdet vad gäller markägare m fl sakägares nyttjanderätt och vad allmänheten har att iaktta bör ha. Även behovet av en bestämmelse om förbud mot golfspel bör enligt regeringen på nytt övervägas.

Vid samråd i dessa frågor med kommunen och naturvårdsverket har naturvårdsverket vidhållit den ståndpunkt som framförts vid överklagandet. Kommunen har ändrat sin tidigare ståndpunkt och i samrådet förordnat att förbud mot golfspel införs i bestämmelserna för naturvårdsområdet Närsholmen.

Länsstyrelsen beslutar att föreskrifterna under punkt A sid 3 i länsstyrelsens beslut om avsättande av Närsholmen som naturvårdsområde skall ha följande lydelse.

A. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt till att nyttja fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- utföra nybyggnad eller anläggning
- anlägga luftledning
- bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, mo, mjäla, lera, matjord eller torv
- röja, gallra, avverka, markbereda, plantera, så eller vidta annan skogsbruksåtgärd utöver vad som anges i skötselplanen

1987-04-27

11.126-499-87

- så in gräs
- jaga under tiden 15 mars - 15 juli
- på annat sätt än genom betesdrift tillföra växtnäringsämne (naturlig gödsel, handelsgödsel, rötslam) eller jordförbättringsmedel
- vistas inom de på beslutskartan avgränsade områdena med vistelseförbud under tiden 15 mars - 15 juli annat än i samband med skötsel av betesdjur eller yrkesfiskets fasta redskap eller tillsyn av fastigheten
- framföra motordrivet fordon utanför de på beslutskartan angivna tillåtna körvägarna annat än i samband med betesdriftens bedrivande och vid utövande av arrenderat fiske
- upplåta mark eller tillåta verksamhet som inte står i överensstämmelse med naturvårdsområdets intentioner
- upplåta mark för skyttetävlingar, militära övningar och liknande under tiden 15 mars - 15 juli. Militär verksamhet får dock bedrivas om det säkerhetsmässiga läget så kräver.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
- utföra borrhning, sprängning, grävning, schaktning, muddring, utfyllnad eller tippning med undantag av området innanför muren vid fyrplatsen.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet och som är närmare angivna i skötselplanen.

Länsstyrelsen beslutar vidare att föreskrifterna under punkt C sid 4 skall ha följande lydelse.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- vistas inom de på beslutskartan avgränsade områdena under tiden 15 mars - 15 juli
- framföra motordrivna fordon utanför de på beslutskartan angivna tillåtna körvägarna. Parkering får endast ske i direkt anslutning till angivna tillåtna körvägar
- ställa upp husvagn
- rida utanför de på beslutskartan angivna tillåtna körvägarna under tiden 15 mars - 15 juli

1987-04-27

11.126-499-87

- medföra okopplad hund under tiden 1 mars - 20 augusti
- använda radioapparat, bandspelare, musikinstrument o dyl på ett störande sätt
- spela golf.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövdingen Claes Elmstedt jämte ledamöterna Gunhild Bolander, Torsten Frölich, Torsten Gustafsson, Fred Henningson, Bertil Jakobson, Torsten Jacobsson, Ingvar Kolmodin, Henry Lindkvist, Jan Lundgren, Per-Axel Nilsson, Lennart Petersson, Yngve Pettersson, Ingibjörg Sigurdsdottir och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsrådet Jan Björklund, 1:e länsassessorn Nils Strehlenert samt avdelningsdirektören Per Hansson, föredragande.

Claes Elmstedt

Per Hansson

1986-05-26

11.126-173-85

Enligt sändlista

Bildande av naturvårdsområde för Närsholmen samt fastställande av skötselplan för området

./.

Uppgifter om naturvårdsområdet. Översiktskarta bilaga 1

Naturvårdsområdets namn: Närsholmen

Kommun: Gotland

Socken: När

Lägesbeskrivning: 5 km SO När kyrka. Topografiska kartbladet 5J Hemse NV. Ekonomiska kartbladet 059 94 Närshamn

./.

Gräns: Fastigheten Närsholmen 1:1.
Se karta bilaga 2

Fastighet: Närsholmen 1:1

Ägare: Staten genom statens naturvårdsverk

Areal: 170 ha

Areal med vistelseförbud 15/3 - 15/7 33 ha

Naturtyper: 164 ha ängshavretorräng (stäppartad torräng) och strandäng
3 ha tallskog
2 ha lövskog
1 ha sankmark

Landskapstyp: Slätt

Naturgeografisk region: 14 Öland och Gotland (NUB 1977:34)

1986-05-26

11.126-173-85

Beskrivning av området

Se skötselplan

Grund för beslutet

Närsholmen, som består av vidsträckta betesängar, är av riksintresse från naturvårdssynpunkt vilket motiveras bl a av följande sammanfattande beskrivningar från länsstyrelsens naturinventeringar.

Geologi: Strandvallarna på södra delen av Närsholmen är särdeles vackra och ur studiesynpunkt är området utomordentligt genom att morfologin (ytformen) hos strandvallarna framträder väl i det öppna landskapet.

Botanik: Växtligheten är mycket rik och varierande med flera nyinvandrade växter. Närsholmen är ett mycket säreget och värdefullt naturområde.

Ornitologi: Skärfläcka, rödspov, brushane och sydlig kärrsnäppa häckar. Området har i betydelse för strandfåglarna jämförts med Grötlingboud, Lausvik, Faludden och Eksta-Sproge-kusten.

Landskapsbildsbeskrivning: Närsholmen har ett storslaget, ödsligt hedbeteslandskap. Enstaka högvuxna enar, kala nedtill, förstärker områdets ödslighet. Halvön är gräsklädd, vilket gör att den vågiga marken dominerar upplevelsen av landskapet. I stor skala är topografin mjukt böljande.

Störningskänslighet: Mycket känsligt för bebyggelse, täktverksamhet och skogsplantering.

Rörligt friluftsliv: Motivering för klass II: Ett särpräglat naturskönt område, som är värdefullt ur friluftslivssynpunkt vid lågt utnyttjande. Många finner här naturupplevelser i ett ensligt, öppet landskap. Det är dock få aktiviteter som kan bedrivas i området.

Störningskänslighet: Området är mycket känsligt för förändringar.

Större delen av fastigheten betas f n med nötkreatur. Det är från naturvårdssynpunkt önskvärt att betesdriften fortsätter i nuvarande omfattning.

Länsstyrelsens beslut

Av skäl som ovan nämnts förklarar länsstyrelsen med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, ändrad och omtryckt 1974:1025) det område som utmärkts på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturvårdsområde.

./.

1986-05-26

11.126-173-85

Ändamålet med naturvårdsområdet

- Att bevara ett från naturvårdssynpunkt värdefullt naturområde av stor betydelse bl a för strandfågelfaunan och vissa sällsynta växtarter
- att genom betesdrift hålla ett storslaget hedbeteslandskap öppet
- att reglera allmänhetens vistelse i området så att större delen är lätt tillgänglig för dagsbesök utan att fågellivet störs inom vissa delar.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 10 och 19 §§ naturvårdslagen och 22 § naturvårdsförordningen (1976:484) som anges nedan.

Föreskrifter för naturvårdsområdet

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar länsstyrelsen med stöd av 10 och 19 §§ naturvårdslagen samt 22 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedanstående föreskrifter skall gälla för området.

A. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt till att nyttja fastighet inom naturvårdsområdet -----

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det inte utan länsstyrelsens tillstånd tillåtet att

- utföra nybyggnad eller anläggning
- anlägga luftledning
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning
- utföra borrhning, sprängning, grävning, schaktning, muddring utfyllnad eller tippning med undantag av området innanför muren vid fyrplatsen
- bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, mo, mjäla, lera, matjord eller torv
- röja, gallra, avverka, markbereda, plantera, så eller vidta annan skogsbruksåtgärd utöver vad som anges i bifogad skötselplan
- så in gräs

1986-05-26

11.126-173-85

- jaga under tiden 15 mars - 15 juli
- på annat sätt än genom betesdrift tillföra växtnäringsämne (naturlig gödsel, handelsgödsel, röttslam) eller jordförbättringsmedel
- vistas inom de på beslutskartan avgränsade områdena med vistelseförbud under tiden 15 mars - 15 juli annat än i samband med skötsel av betesdjur eller yrkesfiskets fasta redskap eller tillsyn av fastigheten
- framföra motordrivet fordon utanför de på beslutskartan angivna tillåtna körvägarna annat än i samband med betesdriftens bedrivande och vid utövande av arrenderat fiske.
- att upplåta mark eller tillåta verksamhet som inte står i överensstämmelse med naturvårdsområdets intentioner
- upplåta mark för skyttetävlingar, militära övningar och liknande under tiden 15 mars - 15 juli. Militär verksamhet får dock bedrivas om det säkerhetsmässiga läget så kräver.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet och som är närmare angivna i bifogad skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 19 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla att viss åtgärd utförs _____

För att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet förpliktigas markägare och annan innehavare av särskild rätt att tåla att de åtgärder vidtas som framgår av i detta beslut ingående fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet _____

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det inte utan länsstyrelsens tillstånd tillåtet att

- vistas inom de på beslutskartan, bilaga 2, avgränsade områdena under tiden 15 mars - 15 juli
- framföra motordrivna fordon utanför de på beslutskartan, bilaga 2, angivna tillåtna körvägarna. Parkering får endast ske i direkt anslutning till angivna tillåtna körvägar
- ställa upp husvagn
- rida utanför de på beslutskartan, bilaga 2, angivna tillåtna körvägarna under tiden 15 mars - 15 juli

1986-05-29

11.126-173-85

- medföra okopplad hund under tiden 1 mars - 20 augusti
- använda radioapparat, bandspelare, musikinstrument o dyl på ett störande sätt.

D. Föreskrifter med stöd av 22 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen -----

1. Naturvårdsförvaltare skall vara skogsvårdsstyrelsen i Gotlands län.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogade skötselplan. Inom ramen för dessa föreskrifter kan länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen. Den ekonomiska utredningen i bilaga 3 fastställs dock inte.

./.

./.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet, se bilaga formulär A.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövdingen Claes Elmstedt jämte ledamöterna Gunhild Bolander, Torsten Frölich, Torsten Gustafsson, Fred Henningson, Bertil Jakobsson, Torsten Jacobsson, Ingvar Kolmodin, Henry Lindkvist, Jan Lundgren, Per-Axel Nilsson, Lennart Pettersson, Yngve Pettersson, Ingibjörg Sigurdsdottir och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsrådet Jan Björklund, 1:e länsassessorn Nils Strehlenert, länsarkitekten Peter Ringborg, länsantikvarien Marita Jonsson, överlantmätaren Ove Lundgren och avdelningsdirektören Per Hansson, föredragande. Mot beslutet anmälde Nils Strehlenert och Per Hansson avvikande mening, se bilagor.

./.

Claes Elmstedt

Per Hansson

11.126-173-85

Beskrivning: Anordningar för friluftslivet saknas.

Mål: Området skall kunna utnyttjas av bl a rörelsehindrade för bilturer på farbara vägar och av allmänheten till fritt kringströvande förutom inom områden med vistelseförbud.

Riktlinjer: Tillåtna körvägar underhålls. Ev anläggs en mindre parkeringsplats vid infarten.

Renhållning

För renhållningen svarar naturvårdsförvaltaren.

Information

Information om naturvårdsområdet lämnas på informationsskyltar vilka tas fram av länsstyrelsen. En skylt placeras på högra sidan (SV) om infarten till området.

Utmärkning av naturvårdsområdets gräns

Utmärkning av naturvårdsområdets gräns skall utföras enligt svensk standard (SIS 0315 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

Tillsyn

Tillsyn svarar naturvårdsförvaltaren för med ambulerande tillsynsman.

Dokumentation

För att klarlägga mer detaljerat vilka naturvärden som finns på Närsholmen har under våren och sommaren 1985 dels en häckfågelinventering, dels en översiktlig botanisk beskrivning utförts. Dessutom skall områdets nuvarande utseende dokumenteras genom fotografering. Länsstyrelsen svarar för dessa arbeten.

Naturvårdsförvaltaren skall därefter i samband med tillsyn av området notera bl a förändringar i betestryck av tamboskap eller gäss och eventuella effekter av detta. Särskilt skall uppmärksammas betets inverkan på enebeståndet, dungarna av träd och skogsbestånden av tall och lövträd.

Vid dokumentationen skall vägar och stigar fotograferas punktvis för att utvecklingen av körskador skall kunna följas och vid behov åtgärdas.

Avvikande mening i ärende rörande naturvårdsområde
på Närsholmen

Länsstyrelsens beslut innehåller en förbudsformulering beträffande markägare och allmänhet, som avviker från den som naturvårdsverket angett i sina råd och riktlinjer. Tanken är att beslutet skall framstå som mindre kategoriskt i dessa delar.

När det gäller markägare kan möjligen länsstyrelsens modell accepteras. Såvitt gäller allmänheten skall beslutet vara kategoriskt och innehålla upplysningar om vad som är förbjudet för att ändamålet med reservatet skall, i möjligaste mån, uppnås.

Att utforma beslutet så att allmänheten kan vilseledas och tro att den efter ansökan kan erhålla tillstånd att vidta olika åtgärder som är helt utslutna gagnar inte vare sig länsstyrelse eller allmänhet.

Länsstyrelsen kommer bara i ett senare led att framstå som oresonabel och byråkratisk samtidigt som den sökande blir besviken och irriterad.

Till yttermera visso torde det förhålla sig så att om en myndighet kan lämna tillstånd till något, ett positivt svar skall vara det vanliga resultatet av en ansökan, till skillnad från en dispensansökan, som innebär ett undantag av något slag.

Med hänsyn till det anförda reserverar jag mig mot beslutets formulering under punkt C sid 4. Beslutet bör i denna del innebära ett kategoriskt förbud att vidta vissa åtgärder inom reservatet.

Mils Strehlenert

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen,

Jordbruksdepartementet

Tala om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Regeringen **måste ha fått** Er skrivelse inom den tid som nedan markerats med kryss, annars kan regeringen inte ta upp Ert överklagande.

- ☒ tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet
- ☐ tre veckor från den dag då beslutet är daterat
- ☐ två månader från den dag då Ni fick del av beslutet
- ☐ två månader från den dag då beslutet är daterat
- ☐

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att anteckna ärendets nummer.

Underteckna skrivelsen och uppgi namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan i stället ombudet underteckna skrivelsen.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.

DEPARTEMENTENS POSTADRESSER

Arbetsmarknadsdepartementet
Bostadsdepartementet
Civildepartementet
Finansdepartementet
Försvarsdepartementet
Industridepartementet
Jordbruksdepartementet
Justitiedepartementet
Kommunikationsdepartementet
Socialdepartementet
Utbildningsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

1986-06-04

11.126-173-85

Avvikande mening i ärende rörande bildande av naturvårdsområde för Närsholmen

./.

På Närsholmen har anlagts en golfbana av enskilt slag utan tillstånd av den tidigare markägaren Domänverket. Banans sträckning framgår av bifogad karta. Golfspel har skett företrädesvis under vår och försommar vilket resulterat i störning av fåglar under häckningstiden samt skapat osäkerhet hos den allmänhet som strövat i området.

Förslaget att skydda Närsholmen avser i första hand att bevara områdets enastående naturvärden. Eftersom golfspelet utgör ett hot mot det rika fågellivet, växtligheten och allmänhetens fria strövande torde det vara nödvändigt att helt förbjuda golfspel.

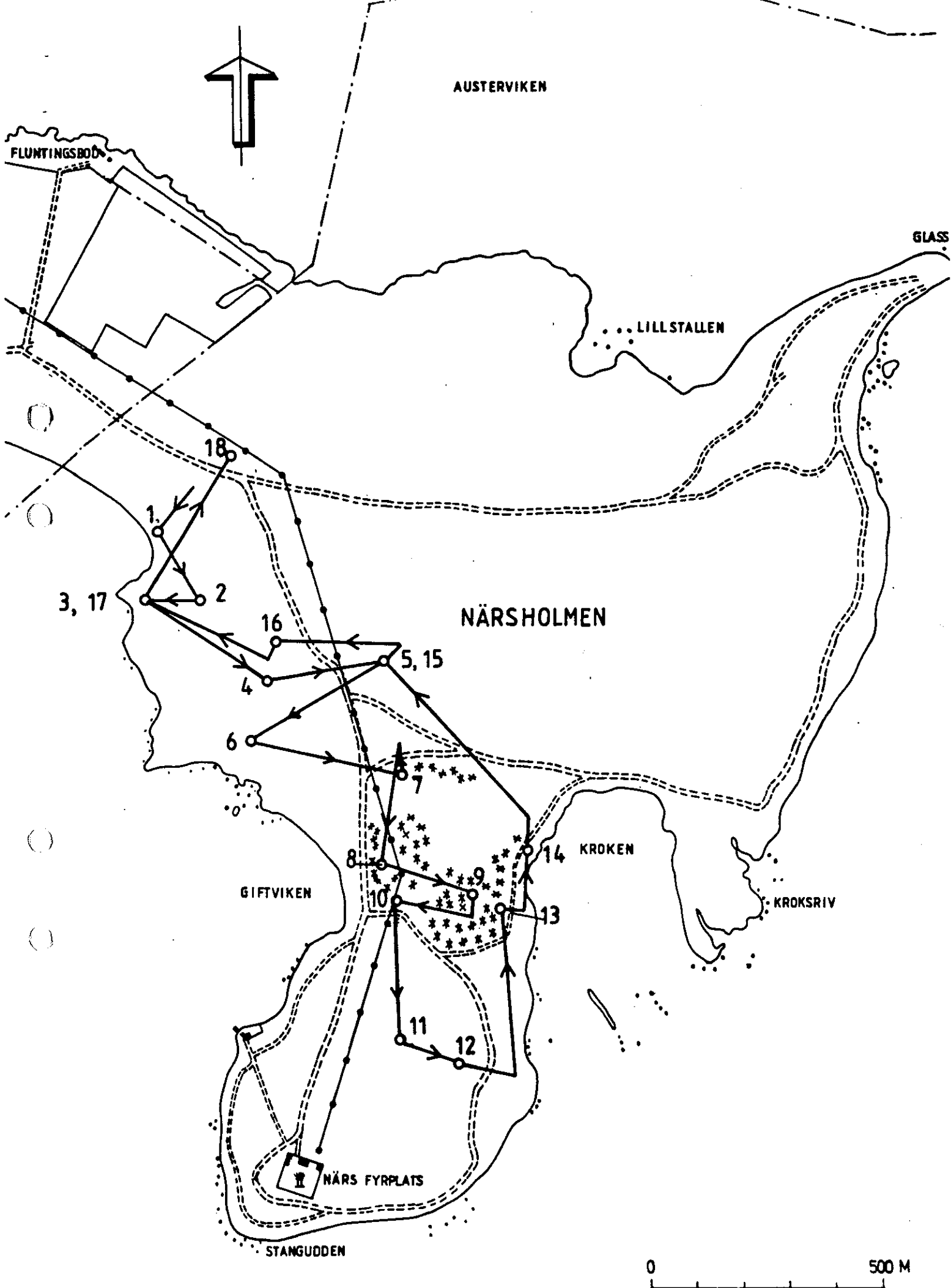
Den nuvarande markägaren statens naturvårdsverk kan ingripa mot golfspel i organiserad form och anläggandet och underhållet av banor. Mycket talar dock för att golfspelet kommer att fortsätta med åberopande av att golfspelet sker under så enkla former att det kan anses inrymmas i allemansrätten.

Enligt min uppfattning borde därför länsstyrelsen ha förbjudit golfspel för allmänheten. Det torde vara nödvändigt om golfspel i alla former skall bringas att upphöra.

Länsstyrelsens beslut innehåller en förbudsformulering beträffande markägare och allmänhet som avviker från den som naturvårdsverket angett i sina råd och riktlinjer. Tanken är att beslutet skall framstå som mindre kategoriskt i dessa delar.

När det gäller markägare kan möjligen länsstyrelsens modell accepteras. Såvitt gäller allmänheten skall beslutet vara kategoriskt och innehålla upplysningar om vad som är förbjudet för att ändamålet med reservatet skall, i möjligaste mån, uppnås.

Att utforma beslutet så att allmänheten kan vilseledas och tro att den efter ansökan kan erhålla tillstånd att vidta olika åtgärder som är helt uteslutna gagnar inte vare sig länsstyrelsen eller allmänhet.

0 500 M

1986-06-04

11.126-173-85

Länsstyrelsen kommer bara i ett senare led att framstå som oresonabel och byråkratisk samtidigt som den sökande blir besviken och irriterad.

Till yttermera visso torde det förhålla sig så att om en myndighet kan lämna tillstånd till något, ett positivt svar skall vara det vanliga resultatet av en ansökan till skillnad från en dispensansökan, som innebär ett undantag av något slag.

Med hänsyn till det anförda reserverar jag mig mot beslutets formulering under punkt C sid 4. Beslutet bör i denna del innebära ett kategoriskt förbud att vidta vissa åtgärder inom reservatet.

Per Hansson

11.126-173-85

S K Ö T S E L P L A N

./. Skötselplanen omfattar dels denna textdel, dels bifogade skötselplanekarta (beslutscharta bilaga 2). Ett förslag till planen upprättades under år 1985, av Per Hansson vid länsstyrelsen. Efter remissbehandling och bearbetning har skötselplanen fastställts av länsstyrelsen den 26 maj 1985.

Syftet med naturvårdsförvaltningen:

1. Bevara och vårda låglänta strandängar, sankmarker och grundområden i havet så att värdet för fågellivet bibehålles.
2. Bevara och vårda ett storslaget hedbeteslandskap så att landskapsbildsvärden och särskilda botaniska värden bibehålls.
3. Bevara några smärre tallskogsområden och ett mindre lövskogsområde bl a till skydd för djurlivet.

Disposition och skötsel av markHävd av hedbeteslandskapet, skötselområde 1. (164 ha)Beskrivning

Geologisk beskrivning: Närsholmen är till allra största delen täckt av strandgrus, ansamlat i markanta vallar. I själva strandkanten går dock berggrunden i dagen på holmens norra, östra och södra sida. Berggrunden består av sandkalksten.

Framför allt södra delen av Närsholmen (vid fyren) uppvisar en välutbildad strandvallsmorfologi. Här ligger en lång serie av markanta vallar, som ringformigt omramar höjdpunktiet vid fyren. Norr om fyren sammanstrålar dessa vallar i spetsig vinkel med varandra och de sammansmälter till en långsträckt rygg, som sträcker sig från fyren och nordost ut. Denna rygg har uppkommit genom vågomböjningen runt den dåvarande ön, och ryggen utmärker det ställe där vågorna på läsidan av ön genom vågomböjningen mötts, med ackumulation som följd.

På det subakvariska berggrundsplanet (pallen) i viken benämnd Kroken, är tre mycket långsträckta strandsporrar under utbildning ute i vattnet.

Söder om Fiskestuga förekommer flygsand.

Hävd av lövskogen, skötselområde 3. (2 ha)

Beskrivning: Ett sammanhängande lövskogsbestånd finns i den norra delen på båda sidor om infartsvägen. Större delen är frånhägnat och betesfredas. En våtmark som håller vatten hela året utgör de sista resterna av ett tidigare sund mellan Närs-
holmen och huvudön. Våtmarken ligger omedelbart intill vägen. Lövskogen domineras av ek och björk. Ask, oxel, tall, en och sälg förekommer mer sparsamt. I den västra delen dominerar björk med växtlig ungskog.

Mål: Lövskogen bevaras i ett relativt tätvuxet stadium.

Riktlinjer: Lövskogen betesfredas i nuvarande omfattning. Stängsel utmärks på karta. Genom försiktiga gallringar gynnas ek och oxel. Barrträd tas bort. Ris och kvistar efter gallringar kvarlämnas eventuellt efter bortsläpande från vägens närhet. Om den betade delen får kraftiga skador kan även denna del betesfredas.

Faunavård och jakt

./. Jakten är f n utarrenderad. Arrendekontrakt i bilaga 5.

Riktlinjer: Faunavårdande hänsyn skall tas vid utövande av jakt samt hävden av skogs- och betesmarken.

Fiske

./. Fiske bedrivs dels fritt dels enligt avtal med arrendatorer enligt bilaga 6.

Riktlinjer: Faunavårdande hänsyn skall tas vid utövande av fiske. Vistelse för fiske får inte ske inom områden med vistelseförbud för allmänheten med undantag av yrkesfiskare vid skötsel av fasta redskap.

Disposition och skötsel av byggnader och anläggningar

Fyrplatsen

./. Beskrivning: Tomtplatsen vid fyren kringgärdas av en kraftig stenmur. Utanför och ca 10 meter väster om murens NV hörn finns en mindre byggnad på resterna av en större grund. Läget av byggnader m m inom tomtplatsen redovisas i bilaga 7. Gotlands militärkommando förvaltar tomtplatsen med byggnader utom fyren som förvaltas av sjöfartsverket. Bostaden upplåts främst sommartid till inom myndigheten anställd personal som fritidsbostad.

11.126-173-85

Mål: Bevarande av ett öppet betespräglat landskap med inslag av dungar med träd och spridda enbuskar.

Riktlinjer: Det är viktigt att fortsatt bete med nötkreatur sker i nuvarande omfattning. Om nöt inte finns att tillgå bör bete kunna ske med får eller hästar medan däremot ungtjurar inte bör tillåtas med tanke på allmänhetens vistelse i området. Betetrycket skall anpassas till att hålla gräsvegetationen kortvuxen utan överbetning. Ett lämpligt djurantal torde uppgå till mellan 50 och 100 kvigor vilket motsvarar 200-400 får eller 25-50 hästar. Enbuskarnas utbredning och träddungarnas ut- eller avveckling är osäker på sikt men torde i första hand kunna regleras med betetrycket. Se dokumentation. Ett stängsel bör eventuellt sättas upp för att under juni-juli hålla boskapen borta från Glasskär. De trampar nämligen sönder äggen för de småtärnor som häckar där.

Hävd av tallskogsbeståndet, skötselområde 2. (3 ha)

Beskrivning: Tallskogen är uppdelad på fler delbestånd varav det största sammanhängande ligger väster om viken Kroken. Mindre träddungar utspridda i det öppna beteslandskapet ingår i skötselområde 1.

Tallbeståndet på hela fastigheten taxerades av domänverket 1936. Åldern uppgavs då till mellan ett och 40 år, 0,25 ha med åldern 1-19 år och 3,45 ha med åldern 20-39 år. I dag har därför större delen av beståndet en ålder av ca 60-80 år. Tallskogen är relativt tät och saknar nästan helt buskskikt. Någon enstaka nyponbuske finns dock. Marken är gräsbärande.

Mellan tallpartierna finns en våtmark. På dess norra sida växer några mycket stora popplar.

Mål: Bevarande av tallbestånden. Motivering.

1. som avbrott i det annars helt öppna landskapet
2. till gagn för det växt- och djurliv tallskogen hyser, inte minst insektslivet i ett helt avskilt åldrande tallbestånd
3. som skydd för betesdjuren.

Riktlinjer: Skogen lämnas att utvecklas fritt. Vindfällena, brutna träd eller nedfallna grenar och kvistar skall ligga på marken utan att hopsamlas. Om träd faller över väg skall träd och grenar dras in i skogen helst utan att kapas. Popplarna bevaras.

11.126-173-85

Några mycket vidsträckta och oerhört fula grustäcker ligger vid stranden öster om fyren. Dessa grustäcker stör kraftigt den strandvallsmorfologiska bilden öster om fyren.

Ornitologisk beskrivning: Närsholmen har stora likheter med Faludden, både beträffande natur och fågelliv. Skärfläcka, rödspov, brushane och sydlig kärrsnäppa häckar också här bland åtskilliga änder och vadare. Vitkindad gås har troligen häckat med några par 1983 och 1984. Av rastande fåglar märks rödhuvad törnskata, praktejder (årsviss flera år), härfågel, glada, stora flockar änder vintertid m m.

Lokalen är riksbekant som häckplats för skärfläcka från 1819 till mitten av 1800-talet. Arten återkom som häckfågel hundra år senare. En häckfågelinventering har utförts 1985 av Stellan Hedgren.

Botanisk beskrivning: Växtligheten är mycket rik och varierande med flera nyinvandrade växter. Närsholmen är ett mycket säreget och värdefullt naturområde. Där finns bl a den enda förekomsten av fältvedel på Gotland. En botanisk inventering har utförts 1985 av Sture Mannervik.

Landskapsbildsbeskrivning: Närsholmen har ett storslaget, ödsligt hedbeteslandskap. Enstaka högvuxna enar, kala nedtill, förstärker områdets ödslighet. Halvön är gräsklädd, vilket gör att den vågiga marken dominerar upplevelsen av landskapet. I stor skala är topografin mjukt böljande. Enda avbrottet mot detta utgörs av stranden längst ute på Stangudden, där kalkberget går i dagen. Där finns också fyren och det stermursomgärdade f d fyrvaktarbostället.

I det öppna landskapet finns även mindre dungar med tall eller gran och i ett fall björk. Dungarna har i den NV delen större omfattning men bildar inget sammanhängande bestånd. På många ställen finns lägre partier med sankmark där vegetationen är mer tuvig än på omgivande torrare mark.

Bete sker i ökande omfattning av vitkindade gäss och grågäss främst på strandängar. Gässen konkurrerar med tamboskapen om betet.

Hela skötselområdet utom tomtplatsen vid fyren och ett från-hägnat område vid strandbodarna vid Giftviken betas f n med nötkreatur. Betet startar tidigast den 1 juni och pågår till omkring den 15 oktober. Antalet betesdjur uppgår till ca 100 kvigor.

./.

Arrendekontrakt för bete i bilaga 4.

11.126-173-85

Strandbodar

Beskrivning: Ca 300 meter NV om fyren finns två strandbodar inom ett mindre hägnat område. Båda ägs av Sigvard Ahlqvist, Folke När, 620 13 STÅNGA. Den större byggnaden i funktion. Den mindre är i mycket dåligt skick med bl a hål i taket. En brygga av sten finns vid bodarna. Den yttre delen är delvis raserad. Bryggan kan endast användas vid lungt väder.

Mål: Bodarna tas bort. Platsen uppstädas.

Riktlinjer: Sigvard Ahlqvist får disponera mark för den större boden under sin levnad. Eventuellt inköps boden och rivs. Så länge boden finns kvar bör den vara väl underhållen. Den mindre boden bör snarast rivas. Området omkring bodarna rensas från byggnadsrester och skräp.

Stolplinjer

Beskrivning: En stolplinje med blankledning för starkström finns ut till fyren. En kabel för telefon har under 1985 lagts ner i mark.

Mål: Även den kvarvarande stolplinjen ersätts med jordkabel i vägen till fyren.

Riktlinjer: Kabelnedgrävning sker när stolpar av åldersskäl skall bytas ut om ca 25 år.

Vägar

Beskrivning: Vägarna på halvön är av enkelt slag. Vägunderhåll torde inte ske mer än till fyren. De mindre körvägarna är delvis så kraftigt sönderkörda att omvägar tagits i terrängen med utbredda skador som följd.

Mål: Trafiken begränsas till enbart ett par vägslingor.

Riktlinjer: Tillåtna körvägar underhålls efter istandsättning. Övriga vägar och spår stängs av med enkla stenmarkeringar. Stängningarna skall endast vara en enkel rad med stenar som lätt kan tas bort av arrendatorn som vid skötseln av betesdjuren ibland måste utnyttja även dessa vägar. Motsvarande vägrätt skall gälla till strandbodarna.

Anordningar för rekreation och friluftslivTillgänglighet - friluftsanordningar

11.126-173-85

Finansiering av naturvårdsförvaltningenEkonomisk utredning

Länsstyrelsens naturvårdsfunktion har gjort en ekonomisk utredning den 11 februari 1985 av beräknade kostnader perioden 1985 - 1994.

./. Se bilaga 3.

Finansiering av naturvårdsförvaltningenBekostas av staten genom statens naturvårdsverk

Utmärkning av naturvårdsområdets gräns, framställning och utplacering av informationsskyltar, del i vägunderhåll, ev anläggande av parkeringsplats samt tillsyn.

Bekostas av staten genom fortifikationsförvaltningen

Del i vägunderhåll i förhållande till utnyttjandet av vägen till fyrplatsen.

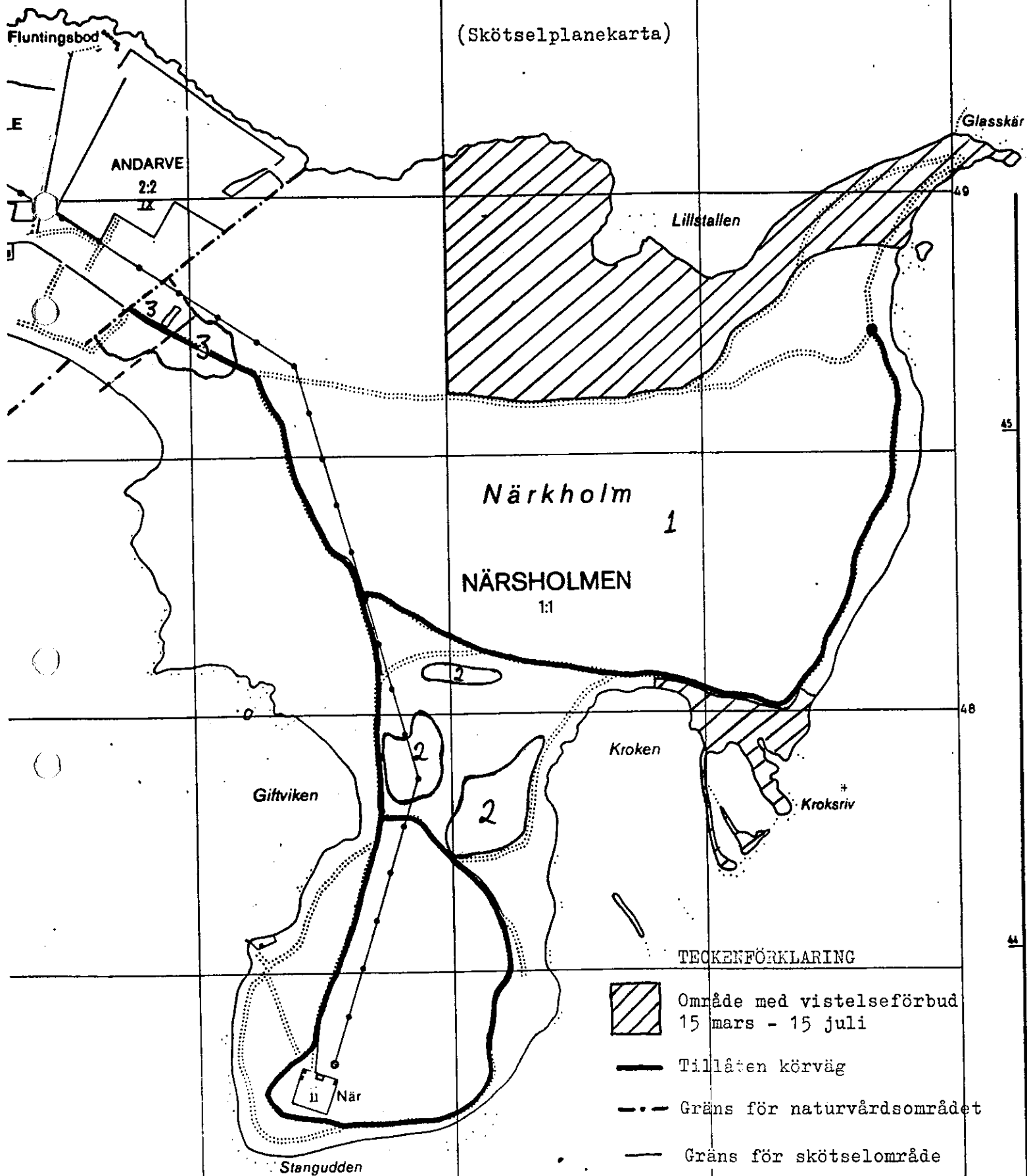
11.126-173-85

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta (skötselplanekarta)
3. Ekonomisk utredning
4. Arrendekontrakt bete
5. "- jakt
6. "- fiske
7. Kartskiss över tomtplatsen vid fyren

BESLUTSKARTA

(Skötselplanekarta)

ÖVERSIKTSKARTA NÄRSHOLMEN

BESLUTSKARTA

(Skötselplanekarta)

